

МАКСИМУК

**Юрій Олександрович,
професор кафедри анатомії
людини, доктор медичних наук,
професор, академік міжнародної
академії інтегративної антропології,
член-кореспондент Вінницької
Академії медико-технічних наук,
Наукового медико-технічного
товариства України, почесний
академік Української медичної
стоматологічної академії, учасник
Великої Вітчизняної війни, ветеран
праці і Української медичної
стоматологічної академії**

Народився 23 квітня 1930 року в селі Піща Шацького району Волинської області, в Україні, в сім'ї селянина-хлібороба. Українець. У 1947 році закінчив Піщанську семирічну школу з похвальною грамотою і розпочав трудову діяльність – спочатку різноробчим, а потім протягом більше двох років – санітаром Піщанського зооветеринарного пункту. З 1950 р. по 1953 рік навчався в Шацькій середній школі.

Як сількора районної газети редакція нагородила мене творами В.Собка з дарчим написом, які й досі зберігаю.

З 1953 р. по 1959 рік навчався в Івано-Франківському медичному інституті, після закінчення якого (з відзнакою) був рекомендований на наукову роботу. В 1959 році працював старшим лаборантом, а в 1960-1962 роках навчався в аспірантурі при кафедрі анатомії людини під керівництвом заслуженого діяча науки України, доктора медичних наук, професора Юхима Петровича Мельмана. З 1962 року по 1967 рік працював асистентом кафедри анатомії людини Івано-Франківського медичного інституту. У 1963 році у Донецькому медичному інституті захистив кандидатську дисертацію на тему: «Пластичність артеріальної системи легень в умовах обхідного кровообігу».

У 1967 році за конкурсом був обраний на посаду асистента кафедри анатомії людини Полтавського медичного стоматологічного інституту, а з 1968 року – доцентом цієї ж кафедри.

У 1971 році у Київському медичному інституті захистив докторську дисертацію на тему: «До функціональної морфології кровосносного руслу легень в експерименті». У 1972 році був обраний на посаду професора, а в 1973 році – завідувачем кафедри ана-

томії людини Полтавського медичного стоматологічного інституту, яку очолював протягом двадцяти років. З 1993 року працюю професором цієї ж кафедри.

Багато уваги приділяв навчальній, організаційній і методичній роботі кафедри. Видав методичні розробки до лекції «Вступ до курсу анатомії людини. Загальні дані про будову тіла людини», «Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з анатомії людини», «Методичні вказівки до проведення навчально-дослідницької роботи студентів на кафедрі анатомії людини». За мою активною участю і під мою редакцією видано чотири практикуми з анатомії людини: Частина перша – «Опорно-руховий апарат. Рентгеноанатомія кісток і сполучень», частина друга – «Внутрішні органи. Рентгеноанатомія внутрішніх органів. Ендокринні залози», частина третя – «Судинна система», частина четверта – «Нервова система. Органи чуття». Кафедрою видані методичні рекомендації «Венозна система», «Загальні теоретичні передумови до вивчення органів чуття і провідних шляхів нервової системи». На базі кафедри у 1993 році проведена методична нарада завідуючих кафедрами анатомії людини медичних інститутів України і засідання комітету по створенню української анатомічної номенклатури, членом котрого я є. Провів переобладнання кафедри у новозбудованому морфологічному корпусі. Оформлені і відкриті два анатомічні музеї, виготовлені змістовні, естетично оформлені стенди: «Навчальна робота», «Методична робота», «Інтеграція навчального процесу кафедри анатомії людини з теоретичними і клінічними кафедрами», «Історія кафедри – Харківський і Полтавський періоди», експозиції: «Становлення людини», «Історія анатомії в портретах вчених-анатомів» – В.А.Беца, М.А.Тихомирова, М.К.Лисьонкова та інших. Оформлений спеціальний хол, присвячений життю і діяльності провідних вчених-анатомів – В.П.Воробйова, В.М.Тонкова, Б.О.Долго-Сабурова, Д.А.Жданова, М.С.Спірова, Р.Д.Синельникова, І.І.Косицина.

Активно займався науково-дослідницькою роботою. Очолював Полтавську групу оргкомітету по проведенню міжобласної наукової конференції морфологів з проблеми «Морфогенез і середовище», присвяченої 800-річчю Полтави. Взяв активну участь в організації і проведенні 2-го з'їзду анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України, на який були запрошені провідні морфологи сусідніх держав. До цієї важливої наукової події своїми силами був проведений ремонт кафедри, двічі перефарбовані стіни території кафедри у світлий колір, виготовлені стенди: «Науково-дослідницька робота кафедри», «Від з'їзду — до з'їзду», «Наукові досягнення кафедр анатомії людини медичних інститутів України», «Наукові досягнення морфологічних лабораторій Украї-

ни», «Наукова робота студентів» та інші. Відредагував і взяв активну участь у виданні матеріалів міжнародної наукової конференції, присвяченої 80-річчю з дня народження професора Т.В.Золотарьової «Індивідуальна анатомічна мінливість органів, систем, тканин людини і її значення для практики». Автор 230 наукових праць і 12 раціоналізаторських пропозицій, співавтор монографії «М.І.Пирогов. Його життя і діяльність в Україні». Вперше вивчив шляхи колатерального кровообігу в легенях, детально описав і продемонстрував пластичні властивості гілок легеневої артерії і легеневих вен, показав потенціальні властивості бронхіальних артерій і вен в умовах затрудненого легеневого кровообігу. Одержані дані спростували існуючі до цього часу в усьому світі дані про кінцевий характер розподілу легеневої артерії і відсутність у легенях умов для розвитку колатерального кровообігу. Було доведено, що перерва припливу крові по сегментарних чи підсегментарних гілках легеневої артерії не призводить до виникнення інфаркту цих ділянок легень, цьому запобігають розвинуті шляхи обхідного кровообігу. Ці дані стали анатомічним обґрунтуванням більш широкого застосування оперативних втручань на легенях і їх судинах. У процесі роботи була відкрита нова генерація розподілу підсегментарних бронхів і підсегментарних гілок легеневої артерії – переддолькової бронх і переддолькова артерія. За час завідування кафедрою виконано 3 докторські і 12 кандидатських дисертацій. Успішно закінчили навчання в аспірантурі 6 аспірантів. Разом з учнями вивчена просторова організація мікроциркуляторного русла пульпи зуба, малих і великих слинних, слюзної і щитовидної залоз, ріст твердого піднебіння, пропріоцептивна іннервація м'язів голови і шиї. Одержані дані дозволили запропонувати раціональні терміни виправлення аномалій прикусу, місця розрізу м'язів і викроювання клаптів для міопластики у щелепно-лицевій ділянці голови.

Один з організаторів Полтавського обласного наукового товариства анатомів, гістологів і ембріологів у лютому 1968 року. Від дня його заснування по 1979 рік був секретарем, а з 1979 по 1995 рік – головою цього товариства.

Беру активну участь у громадській роботі. Був науковим керівником студентського наукового товариства, завідуючим відділом аспірантури і клінічної ординатури, ректором вузівського університету «Юний медик», деканом медичного факультету. Є палким прихильником і пропагандистом здорового способу життя. Виступаю по обласному радіо, публікуюсь в газетах «Зоря Полтавщини», «Молода громада», «Полтавський вісник», «Трибуна лікаря». Нагороджений медалями «За трудову відзнаку», «Ветеран праці», знаком «Відміннику охорони здоров'я», знаком Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти «За відмінні успіхи в роботі»; Почес-

ною грамотою Міністерства охорони здоров'я України. Маю подяку Ради Міністрів. Обраний членом-кореспондентом Вінницької Академії медико-технічних наук НМТТ України, почесним академіком Української медичної стоматологічної академії.

У своєму становленні як педагога і вченого я зобов'язаний своїм учителям – заслуженому діячеві науки України, доктору медичних наук, професору Юхиму Петровичу Мельману і заслуженому лікареві доктору медичних наук, професору Івану Косицину. Мені випала честь працювати під керівництвом заслуженого діяча науки України, доктора медичних наук, професора Тамари Василівни Золотарьової, слухати її лекції з оперативної хірургії і топографічної анатомії. Багато повчального я одержав від спілкування з видатними анатомами України – заслуженим діячем науки України, доктором медичних наук, професором М.С.Спіровим та заслуженим діячем науки України, доктором медичних наук, професором, академіком АПН України К.І.Кульчицьким – головою Українського наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів – моїми офіційними опонентами по захисту докторської дисертації; заслуженим діячем науки України, доктором медичних наук, професором А.П.Любомудровим, академіком АН України В.Г. Касьяненко; докторами медичних наук, професорами М.Д.Довгялло – моїм офіційним опонентом по захисту кандидатської дисертації, І.Є.Кефелі, В.Ф.Вільховим, С.Ф.Манзієм, Р.Д.Синельниковим та багатьма іншими; анатомами Росії – академіками В.В.Куприяновим, М.Р.Сапіним, Б.О.Никитюком, Ю.І.Бородіним, докторами медичних наук, професорами Я.Л.Карагановим, В.І.Козловим, В.В.Баніним, Є.А.Адиширин-Заде, А.Г.Габасовим, Л.Ю.Етінгеном, А.М.Загребіним, В.С.Сперанським, П.Ф.Степановим, Ф.В.Судзиловським, В.В.Туригіним та багатьма іншими; анатомами Білорусі – академіком Д.М.Голубом, професором П.И.Лобко; Молдови – професорами Б.З.Перліним, В.Т. Жица; Грузії – академіком Н.О. Джавахішвілі, заслуженим діячем науки, професором Т.О. Гібрадзе; Латвії – професором Г.Я. Еча, Естонії – професором Ю.П.Хуссар та багатьма іншими.